

Stanovisko HKM k návrhu viacročného rozpočtu mesta na roky 2021-2023.

V zmysle § 18f, odsek 1, písmeno c) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej len v z. n. p.) p r e d k l a d á m stanovisko k návrhu viacročného rozpočtu mesta Žiar nad Hronom na roky 2021 – 2023 a k návrhu rozpočtu mesta na rok 2021.

Stanovisko k návrhu viacročného rozpočtu mesta na roky 2021 – 2023 a k návrhu rozpočtu mesta na rok 2021 bolo spracované na základe predloženého návrhu viacročného rozpočtu na roky 2021 – 2023 a návrhu rozpočtu na rok 2020, ktorý bol spracovaný v súlade s § 9 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z. n. p.

A. VÝCHODISKÁ SPRACOVANIA STANOVISKA

Pri spracovaní stanoviska som vychádzala z posúdenia predloženého návrhu viacročného rozpočtu mesta na roky 2021 – 2023 a návrhu rozpočtu mesta na rok 2021 (ďalej len „návrh rozpočtu“) z troch hľadísk:

1. Zákonnosť predloženého návrhu rozpočtu

1.1. Súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi

Návrh rozpočtu bol spracovaný v súlade so zákonom č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p. a zákona č.583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z. n.p. Návrh rozpočtu zohľadňuje aj ustanovenia zákonov:

- č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálny odpad a drobné stavebné odpady v z. n. p.,
- č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p., na základe ktorého v súlade s § 2 predmetného zákona výnos dane z príjmov fyzických osôb je v príslušnom rozpočtovom roku príjmom rozpočtov obcí,
- Zákon 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v z. n. p.,
- Zákon 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení
- Opatrenie MF SR č. MF/010175/2004-42, ktorým sa stanovuje druhová, organizačná a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie v z. n. p.,
- Zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v z. n. p.,
- Zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy v z. n. p.,
- Zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v z. n. p.,
- Zákon č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) v z. n. p.,
- Zákon č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v z. n. p.,
- Zákon č. 30/2019 Z. z. o hazardných hrách v z. n. p.,
- Zákon č.553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme v z. n. p.,
- Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách v z. n. p.,
- Zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon)
- Nariadenie vlády č. 668/2004 Z. z. o rozdeľovaní výnosu dane z príjmov územnej samosprávy v z. n. p.

1.2. Súlad so všeobecne záväznými nariadeniami mesta

Návrh rozpočtu bol spracovaný v súlade so všeobecnými nariadeniami mesta, ktorými sú upravené povinnosti daňového a poplatkového charakteru, VZN o miestnych daniach, VZN o miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady, VZN o určení výšky príspevku v školách a školských zariadeniach, VZN č.3/2013 o určení výšky finančných prostriedkov určených na prevádzku a mzdy na žiaka základnej umeleckej školy, dieťa materskej školy a školského zariadenia zriadených na území mesta Žiar nad Hronom, VZN č. 3/2016 o podmienkach poskytovania

dotácií z rozpočtu mesta Žiar nad Hronom, VZN č. 3/2017 o sociálnych službách a Zásadami hospodárenia a nakladania s majetkom Mesta Žiar nad Hronom a iné.

1.3. Dodržanie informačnej povinnosti zo strany mesta

Návrh rozpočtu bol zverejnený v meste obvyklým spôsobom **dňa 25.11.2020** Zákonom stanovená lehota zverejnenia je najmenej 15 dní pred jeho schválením v súlade s § 9 ods. 2 zákona 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v z. n. p. Z toho vyplýva, že rozpočet môže byť predložený na schválenie MsZ .

2. Metodická správnosť predloženého návrhu rozpočtu

Návrh rozpočtu bol spracovaný v súlade s Príručkou na zostavenie návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2021 – 2023 pod č. MF /009405/2017-411 ,uverejnenou vo Finančnom spravodajcovi 2017 v Príspevku č. 4. Návrh rozpočtu bol spracovaný podľa rozpočtovej kvalifikácie v súlade s Opatrením MF SR č. MF/010175/2004-42 ktorým sa ustanovuje druhová, organizačná a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie v z.n.p., ktorá je záväzná pri zostavovaní rozpočtov územnej samosprávy.

B. VÝCHODISKÁ TVORBY NÁVRHU ROZPOČTU

Východiskom pre tvorbu návrhu rozpočtu bol vývoj hospodárenia mesta v minulých rokoch, očakávaný vývoj hospodárenia mesta za rok 2020 a predpokladané rozpočtové určenie výnosu dane z príjmov územnej samosprávy na rok 2021. Na základe zhodnotenia reálneho naplnenia rozpočtu príjmov, prišlo mesto k zostaveniu návrhu rozpočtu.

C. TVORBA NÁVRHU VIACROČNÉHO ROZPOČTU

Návrh viacročného rozpočtu ako strednodobého ekonomického nástroja finančnej politiky mesta je spracovaný podľa:

1. Zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zmien a doplnkov v členení podľa § 9 ods. 1 citovaného zákona na :
 - a) rozpočet na príslušný rozpočtový rok 2021,
 - b) rozpočet na rok nasledujúci po príslušnom rozpočtovom roku – rok 2022,
 - c) rozpočet na rok nasledujúci po roku, na ktorý sa zostavuje rozpočet podľa písmena b) – rok 2023

Príjmy a výdavky rozpočtov uvedených pod písmenom b) a písmenom c) **nie sú záväzné**.

2. Ústavného zákona č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti – čl. 9 ods. 1: Subjekty verejnej správy sú povinné zostavovať svoj rozpočet najmenej na tri rozpočtové roky, pričom súčasťou návrhu rozpočtu je aj schválený rozpočet na bežný rozpočtový rok, údaje o očakávanej skutočnosti bežného rozpočtového roka a údaje o skutočnom plnení rozpočtu za predchádzajúce dva rozpočtové roky. Subjekty verejnej správy zohľadňujú pri zostavení svojho rozpočtu prognózy zverejnené ministerstvom financií.

Návrh rozpočtu na roky 2021 – 2023 je zostavený v rovnakom členení v akom sa zostavuje rozpočet mesta na príslušný rozpočtový rok. Rozpočet mesta na rozpočtový rok 2021 je **záväzný**, rozpočty na nasledujúce dva roky **nie sú záväzné**, majú len orientačný charakter, ich ukazovatele sa spresňujú v ďalších rozpočtových rokoch.

Návrh rozpočtu na roky 2021 – 2023 je v súlade s § 10 ods. 3 až 7 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zmien a doplnkov vnútorne členený na :

- a) bežné príjmy a bežné výdavky
- b) kapitálové príjmy a kapitálové výdavky
- c) finančné operácie.

Rozpočet mesta vyjadruje samostatnosť hospodárenia mesta. Obsahuje príjmy a výdavky, v ktorých sú vyjadrené finančné vzťahy k právnickým osobám a fyzickým osobám – podnikateľom pôsobiacim na území mesta, ako aj k obyvateľom žijúcim na tomto území vyplývajúce pre nich zo

zákonov a z iných všeobecne záväzných právnych predpisov, zo všeobecne záväzných nariadení mesta, ako aj zo zmlúv. Súčasťou rozpočtu mesta sú rozpočty príjmov a výdavkov rozpočtových organizácií a príspevkov príspevkovej organizácie MsKC zriadenej mestom, ako aj finančné vzťahy k právnickým osobám, ktorých je zakladateľom. V rozpočte mesta sa uplatňuje rozpočtová klasifikácia v súlade s osobitným predpisom.

D. ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA NÁVRHU ROZPOČTU

NÁVRH ROZPOČTU	2021(€)
Bežné príjmy	16 387 170
Bežné výdavky	16 387 170
Kapitálové príjmy	0
Kapitálové výdavky	516 720
Príjmy z finančných operácií	1 036 720
Výdaje z finančných operácií	520 000
Príjmy celkom	17 423 890
Výdavky celkom	17 423 890

ROZPOČET PRÍJMOV

Vývoj celkovej príjmovej časti rozpočtu za roky 2015-2023

Rok	Rozpočet príjmov celkom	Skutočnosť naplnenia príjmov celkom
2015	12 632 730	25 032 288
2016	12 730 926	14 456 091
2017	15 632 461	15 021 292
2018	15 048 380	19 367 886
2019	15 327 570	21 305 290
2020	19 224 160	* 19 581 497
2021	17 423 890	
2022	17 146 170	
2023	17 146 170	

1. BEŽNÉ PRÍJMY

1. Vývoj bežných príjmov za roky 2015-2023

Rok	Rozpočet príjmov celkom	Skutočnosť naplnenia príjmov celkom
2015	10 993 200	12 681 731
2016	11 807 140	13 748 389
2017	13 587 211	14 481 141
2018	13 323 380	15 666 433
2019	16 213 388	16 838 893
2020	16 023 110	* 16 093 120
2021	16 387 170	
2022	16 342 170	
2023	16 342 170	

1.1. Daňové príjmy:

Rok	Rozpočet príjmov celkom	Skutočnosť naplnenia príjmov celkom
2015	7 265 000	7 828 004
2016	7 668 000	8 487 932
2017	8 356 745	8 902 712
2018	9 078 800	9 618 189
2019	10 460 600	10 648 376
2020	10 531 000	* 10 531 000
2021	10 524 940	
2022	10 479 940	
2023	10 479 940	

Daňové príjmy tvoria najstabilnejšiu a najvýznamnejšiu zložku rozpočtu samosprávy. Daňové príjmy sú naplánované na rok 2021 vo výške 10.524.940 eur , vzhľadom k plneniu za rok 2020, považujem plnenie tejto položky za *reálne*.

1.1.1. Vývoj podielových daní:

Rok	Rozpočet príjmov celkom	Skutočnosť naplnenia príjmov celkom
2015	4 560 000	5 055 404
2016	5 094 300	5 685 303
2017	5 651 745	6 142 362
2018	6 375 800	6 840 862
2019	7 604 600	7 596 020
2020	7 600 000	* 7 600 000
2021	7 488 940	

Najvyšší objem z daňových príjmov predstavuje každoročne výnos dane z príjmov poukázaný územnej samospráve, ktorý je rozpočtovaný v podpoložke 111003 Daň z príjmu fyzických osôb. Táto daň je príjmom mesta v zmysle zákona č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov a rozdeľovaná podľa kritérií určených Nariadením vlády SR č. 668/2004 Z.z. o rozdeľovaní výnosu dane z príjmov územnej samosprávy.

Návrh rozpočtu vychádza z prognózy MF SR *Rozpočet verejnej správy na roky 2021 až 2023 pre mestá a obce*. Ide o položku rozpočtu, ktorá tvorí 43,6 % príjmov mesta a výšku ktorej mesto nemá možnosť ovplyvniť. Rizikom môže byť nenaplnenie prognózy MF SR.

1.1.2.

Rok	Rozpočet príjmov celkom	Skutočnosť naplnenia príjmov celkom
2015	1 925 000	1 998 955
2016	1 925 000	2 048 169
2017	1 925 000	2 001 868
2018	1 925 000	2 013 248
2019	1 955 000	2 115 295
2020	2 005 000	2 115 295
2021	2 075 000	* 2 075 000

Daň z nehnuteľností upravuje zákon č.582/2004 o miestnych daniach a poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov Platenie tejto dane je v dvoch

splátkach (máj, september)Vzhľadom k dosiahnutej skutočnosti za rok 2020 považujem plnenie tejto položky v roku 2021 za *reálne*.

1.1.3. Poplatky za komunálny odpad a drobný stavebný odpad:

Rok	Rozpočet príjmov celkom	Skutočnosť naplnenia príjmov celkom
2015	700 000	686 324
2016	700 000	670 988
2017	700 000	664 000
2018	700 000	676 818
2019	820000	837 959
2020	840 000	* 840 000
2021	875 000	

Pre jednotlivé miestne dane, ktoré vyberáme na základe zákona o miestnych daniach a poplatku za komunálne odpady je navrhnutý rozpočet na základe VZN. Vzhľadom k plneniu tohto príjmu za rok 2020, považujem plnenie tejto položky v roku 2021 za *reálne*.

1.2. Nedaňové príjmy:

Rok	Rozpočet príjmov celkom	Skutočnosť naplnenia príjmov celkom
2015	1 407 200	1 956 830
2016	2 014 140	2 780 193
2017	2 255 140	2 596 128
2018	2250 590	2 799 807
2019	2 264 060	2 088 165
2020	1 344 700	* 1 344 700
2021	1 393 200	
2022	1 393 200	
2023	1 393 200	

Túto položku tvoria príjmy mesta z prenajatých pozemkov, z prenájmov nebytových priestorov v budove OU, MsKC, z prenájmu CAZ z prenájmu garáží a tiež príjem z nájmu bytov v Bytovom dome č.1, na Ul. Tajovského, Jadranov, Sever. Ďalej túto položku tvoria príjmy zo správnych poplatkov, príjem za opatrovateľskú službu, príjem z DJ, príjmy za školské stravovania atď. Vzhľadom k plneniu tohto príjmu za rok 2020, považujem plnenie tejto položky v roku 2021 za *reálne*.

1.3. Granty a transfery:

Rok	Rozpočet príjmov celkom	Skutočnosť naplnenia príjmov celkom
2015	2 697 580	2 712 672
2016	2 746 067	2 891 821
2017	2 975 326	2 982 301
2018	3 212 947	3 248 437
2019	3 449 113	4 102 352
2020	4 147 410	* 4 217 420
2021	4 469 030	
2022	4 469 030	
2023	4 469 030	

2. KAPITÁLOVÉ PRÍJMY

Vývoj kapitálových príjmov za roky 2015-2023

Rok	Rozpočet príjmov celkom	Skutočnosť naplnenia príjmov celkom
2015	0	9 824 751
2016	432 097	613 749
2017	296 000	339 000
2018	0	794 649
2019	549 069	1 559 593
2020	0	* 234 006
2021	0	
2022	0	
2023	0	

3. PRÍJMY Z FINANČNÝCH OPERÁCIÍ

Vývoj príjmov z finančných operácií za roky 2015-2023

Rok	Rozpočet príjmov celkom	Skutočnosť naplnenia príjmov celkom
2015	3 789 330	2 525 806
2016	858 800	93 953
2017	1 749 250	201 143
2018	5 618 000	2 906 804
2019	3 175 485	2 906 804
2020	3 201 050	* 3 254 371
2021	1 036 720	
2022	804 000	
2023	804 000	

ROZPOČET VÝDAVKOV

Vývoj bežnej výdavkovej časti rozpočtu mesta za roky 2015-2023

Rok	Rozpočet výdavkov	Skutočnosť čerpania výdavkov
2015	10 993 200	11 353 967
2016	11 726 766	11 871 909
2017	13 428 211	12 493 258
2018	13 323 380	13 824 210
2019	14 526 570	15 605 329
2020	15 963 110	* 16 086 441
2021	16 387 170	
2022	16 342 170	
2023	16 342 170	

Vysvetlivky: * - odhad

Porovnanie bežných výdavkov v návrhu rozpočtu na rok 2021 k očakávanej skutočnosti roka 2020 podľa jednotlivých programov rozpočtu:

Program	Názov programu	2020 očakávaná skutočnosť	2021 návrh rozpočtu	Rozdiel	% rozdiel
1	Vnútrotná správa úradu	4 381 665	4 491 170	109 505	2
2	Mestská polícia	34 900	35 220	320	1
3	Životné prostredie	1 686 350	1 699 250	12 900	0,75
4	Práva majetku mesta	2 142 290	2 205 480	63 190	3
5	Športové aktivity	177 200	179 200	2 000	1
6	Kultúra	443 800	443 800	0	0
7	Komunikačné prostriedky	127 930	139 530	11 600	8
8	Sociálna starostlivosť	148 391	104 710	-43 681	29
9	Školstvo	6 943 915	7 088 810	144 895	2
	Spolu bežné výdavky	16 086 441	16 387 170	300 729	2

Výdavková časť rozpočtu je spracovaná v zmysle platnej legislatívy na jednotlivé programy, podprogramy a aktivity začlenené do podprogramov. Návrh výdavkov bežného rozpočtu je zdôvodnený a náležite vysvetlený, vo väčšine prípadov ide pri navýšení o zohľadnenie legislatívnych zmien, inak sú výdavky rozpočtované na úrovni roku 2020.

Transfery rozpočtovým organizáciám sa rozpočtujú na základe návrhu VZN o určení výšky dotácie na mzdy a prevádzku škôl a školských zariadení na území mesta Žiar nad Hronom (originálne kompetencie) ako aj očakávaného rozpočtu na prenesený výkon štátnej správy v oblasti školstva (základné školstvo). Výdavky na školstvo sú závislé od príjmov, t.j. transferov zo štátneho rozpočtu.

V návrhu rozpočtu sú uvedené aj jednotlivé dotácie, ktoré sú poskytované z rozpočtu mesta. Podľa zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy sa v rozpočte mesta na príslušný rozpočtový rok dotácie rozpočtujú na konkrétnu akciu, úlohu alebo účel použitia prostriedkov.

Rozpočet výdavkov na rok 2020 podľa funkčnej kvalifikácie je spracovaný podrobne, rovnako ako programový rozpočet

ZÁVER

Predkladané stanovisko hlavnej kontrolórky k návrhu rozpočtu je zamerané najmä na posúdenie súladu návrhu rozpočtu so zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a na identifikáciu prípadných rizík a rezerv plnenia rozpočtovaných príjmov a výdavkov.

Návrh rozpočtu je spracovaný v súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy ako viacročný rozpočet na roky 2021 – 2023 a tiež ako programový dokument, ktorý spĺňa základné princípy programového rozpočtovania. Návrh rozpočtu bol zverejnený zákonným spôsobom - na úradnej tabuli mesta a na webovom sídle mesta v zákonom stanovenej lehote v súlade s § 9 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov

Rizikom sa môže javiť neaplnenie prognózy MF SR v oblasti podielových daní, ktoré však mesto nemá možnosť ovplyvniť. Rizikom sa môže javiť aj napĺňanie položiek miestnych daní a poplatkov a výnosy z majetku mesta, čo však mesto má možnosť ovplyvniť. Odporúčam sledovať stav plnenia pohľadávok s dôrazom na vymáhanie pohľadávok po lehote splatnosti a vyvíjať aktivity k zamedzeniu ďalšieho vzniku pohľadávok po lehote splatnosti. Dôrazne dodržiavať rozpočtovú rovnováhu nielen na úrovni mesta, ale aj ostatných subjektov zapojených do rozpočtového procesu a pri hrozbe neplnenia príjmov v plánovanej výške vykonať konsolidáciu bežných výdavkov.

Konštatujem, že predkladaný návrh zabezpečuje financovanie základných funkcií samosprávy za predpokladu dôsledného rešpektovania právnych predpisov a dodržiavania maximálnej hospodárnosti pri vynakladaní rozpočtových prostriedkov.

Predkladaný návrh rozpočtu pokladám za reálny a udržateľný.

Na základe skutočností uvedených v stanovisku odporúčam Mestskému zastupiteľstvu mesta Žiar nad Hronom

- schváliť predložený návrh rozpočtu mesta Žiar nad Hronom na rok 2021 vrátane programov
- zobrať na vedomie návrh viacročného rozpočtu mesta Žiar nad Hronom na roky 2022 – 2023 vrátane programov.

Ing. Eva Vincentová
HKM

V Žiari nad Hronom, dňa 30.11.2020